

ATARÀXIA

I.B. JOAN ORÓ

Juny 1992

ATARÀXIA

I.B. JOAN ORÓ

Nº 1 Nova Etapa

Coordinació: J. Costa, R. Guiu i S. Lladonosa

Impressió: Imprès Servei

Dipòsit Legal: L-755-1992

ÍNDEX

ACTUALITAT

- Les eleccions al Parlament de Catalunya 1992 1

REPORTATGE

- La realitat dels immigrants del Marroc 2
- L'ecologisme a Lleida: la Gençana 3

OPINIÓ

- Una llamada a la solidaridad 4

L'INSTITUT

- Viatge a Múnic 5
- Teatre al nostre Institut: Salvador Servat 6
- El Sr. Guijarro 7

AFICIONS PRIVADES

- Miquel González i Ortega, escultor 8
- La clau de la fotografia 9

CULTURA

- Any Màrius Torres, 50è Aniversari de la mort del poeta 11
- Acerca del Centenario del nacimiento de Gili Gaya 12

CINEMA

- Les pel·lícules de la temporada 13

ESPORT

- Aquesta temporada tampoc s'ha pogut pujar a primera 14
- IX Jocs Paralímpics de Barcelona 14

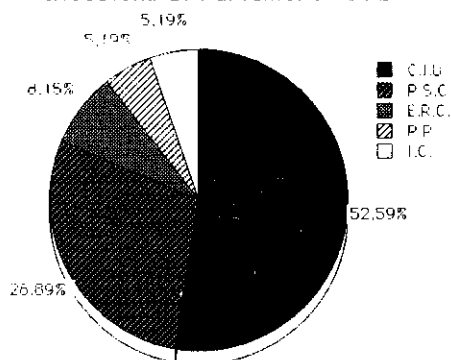
LITERATURA

- Crònica d'una mort no anunciada 15
- «Estimat I. B. Joan Oró» 16
- Otoño Dorado 17
- Mágica melodía 19
- Rima 20

LES ELECCIONS AL PARLAMENT DE CATALUNYA 1992

La tendència a la desconfiança en la política ha donat lloc en aquestes eleccions a una major abstenció, en un corrent que des de fa uns anys sembla no tenir fi. Pel que fa a la constitució del Parlament, poca cosa ha canviat i Convergència i Unió ha obtingut per tercer cop consecutiu la majoria absoluta en les eleccions autonòmiques. Darrera seu ha quedat com a primera força de l'oposició el Partit Socialista de Catalunya, que es troba seguit a una gran distància per Esquerra Republicana de Catalunya, a més d'aquestes forces hi ha els diputats del Partit Popular i Iniciativa per Catalunya en últim lloc.

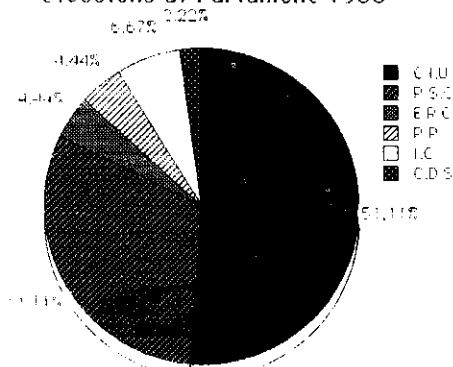
Eleccions al Parlament 1992

LES NOVES TENDÈNCIES

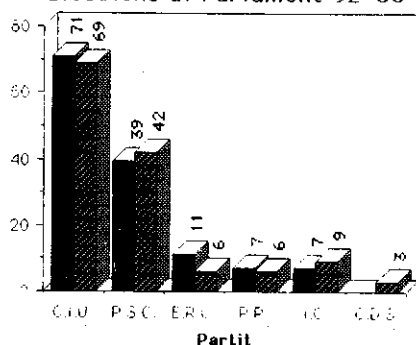
En les anteriors eleccions al Parlament, aquest va quedar constituït per 69 diputats de CiU, 42 del PSC, 9 d'IC, 6 d'ERC i DEL PP i 3 del CDS. Els últims escàndols pel que fa al govern del PSOE han estat potser el motiu de la seva important davallada en 3 escons, que passaran a reforçar en la seva majoria ERC, el partit més afavorit per aquestes anteriors eleccions, ja que passa de tenir 6 a 11 diputats. CiU ha obtingut un increment gràcies sobretot al fet de ser un partit votat per la majoria dels seus electors

Eleccions al Parlament 1988

com a única opció de vot davant les altres. La davallada més important, ja prevista, ha estat la del CDS, que ha perdut la seva representació en el govern. Els seus vots han anat a parar principalment a CiU i al PP, mentre que els dos escons perduts pels components d'IC han anat a parar principalment a ERC.

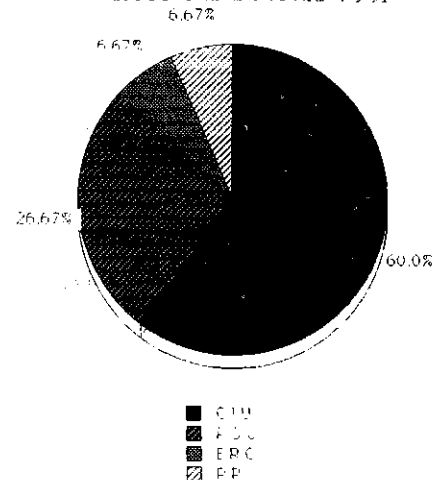
Eleccions al Parlament 92-88

LES ELECCIONS A LLEIDA 1992

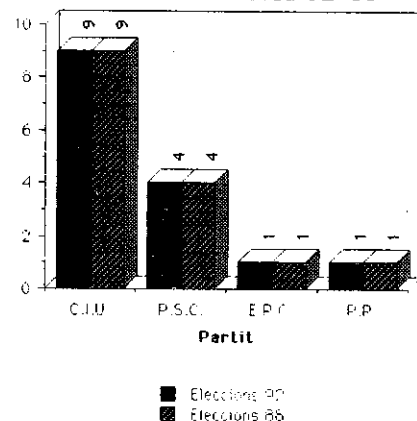
Podríem dir que la principal característica de les votacions a la província de Lleida ha estat la monotonia, el desinterès i la repetició.

Eleccions a Lleida 1992

Els 15 escons que corresponien a Lleida han anat a parar 9 a CiU, 4 al PSC, 1 a ERC i 1 al PP.

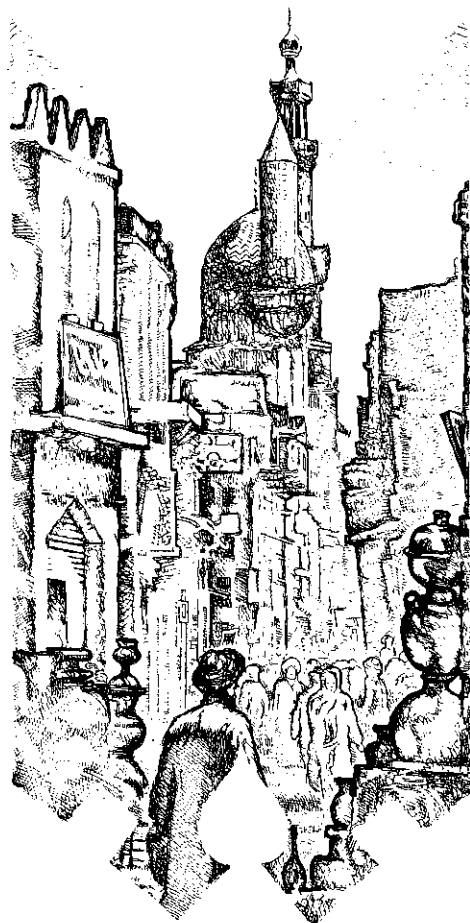
Eleccions a Lleida 92-88

Aquesta configuració és la mateixa que va quedar en les darreres eleccions, pel que podem dir que la variació ha sigut mínima. Per no variar, no ha variat ni l'índex de participació. Pel que sembla a Lleida han votat els mateixos que en les altres eleccions i als mateixos partits, creant així un desinterès total. Això demostra el poc interès que hi ha per la política en la nostra terra, o potser també és fruit del conformisme que hi ha enfront de la discriminació que rep Lleida respecte les altres províncies catalanes.

PEP MÓDOL

LA REALITAT DELS IMMIGRANTS DEL MARROC

La nostra societat sembla mostrar-se en desacord pel que fa als marroquins que, creuant l'estret en les pitjors condicions, i la major part de les vegades clandestinament, vénen al nostre país. És per això que nosaltres hem volgut parlar amb un d'aquests nois per tal que ens expliqui una mica quines són les causes per les quals no volen romandre al seu lloc d'origen i posteriorment quins són els problemes amb els quals es troben un cop són aquí, quina és la realitat, una vegada desperten d'aquest somni que és per ells creuar l'estret.

Les causes són bàsicament tres. La més greu, seria la misèria, que inclou alhora la manca de treball. Hi ha també un greu desequilibri social, és a dir, al Marroc, una immensa majoria són pobres, però pobres de veritat; i després ens trobem amb una minoria, la dirigent

per norma, que són els que no saben el que tenen.

Després ja, entrant en el camp polític, trobarem la tercera raó. Es tracta de la manca de llibertats. És un país sotmès a una forta repressió, on la llei és imposada i cal obeir-la de la manera més fidel possible.

Aquestes són més o menys les raons per les quals volen venir al nostre país, una vegada aquí però, ens preguntarem, què?

I aquesta és realment una pregunta prou difícil de contestar per un marroquí. El nostre amic Mustapha ens explica una mica la seva història.

Avui té vint-i-vuit anys i en fa cinc que és fora del seu país, vivia a Casablanca i era estudiant de Filologia castellana i d'Informació i Turisme. Orfe de pare i amb més germans petits, va decidir provar sort

en aquesta loteria que és per ells venir cap a Espanya. Primer haurà d'obtenir el permís de residència i treball, aquest li permet un any d'estada i l'oportunitat de renovar-lo. Aquest permís, un cop obtingut, segueix produint mals de cap, ja que encara que té els seus avantatges tampoc li falten el seus inconvenients. Aquest permís, limita al sol·licitant en l'espai i en l'activitat, és a dir, en el cas del nostre amic, l'espai és la província de Lleida, ara també l'Aragó, i l'activitat, la construcció.

Per tal d'obtenir una nacionalitat que fa dos anys que ja està tramitant, cal que compleixi tres requisits: tenir un fill espanyol, ésser casat amb una persona de nacionalitat espanyola, o bé haver restat un determinat temps al país amb una conducta exemplar, si més no, sense antecedents penals. Cal complir alguns d'aquests requisits, com més se'n puguin atribuir, més probabilitats tindran de fer seva aquesta esperada nacionalitat. Aquests papers però, de vegades es fan esperar molt, massa per molts d'ells que arriben fins el punt de cedir, altres són més insistents i amb molts esforços arriben a aconseguir allò que tant desitgen: la nacionalitat espanyola. En Mustapha la desitja per tal de poder trobar així un treball que vagi d'acord amb els seus estudis.

Ells vénen amb intenció de treballar, de poder viure d'una manera digna i sense ganes d'ofendre ni molestar ningú. Senzillament, començar una vida lluny d'una societat, el govern de la qual no compta amb ells per a res i on no hi ha ni justícia ni llibertat, sinó que només hi ha misèria i calamitats.

Es troben amb una cultura diferent, amb costums òbviament diferents i cal adaptar-s'hi tenint en compte que només hi ha una cosa en comú, som persones.

SARA LLADONOSA

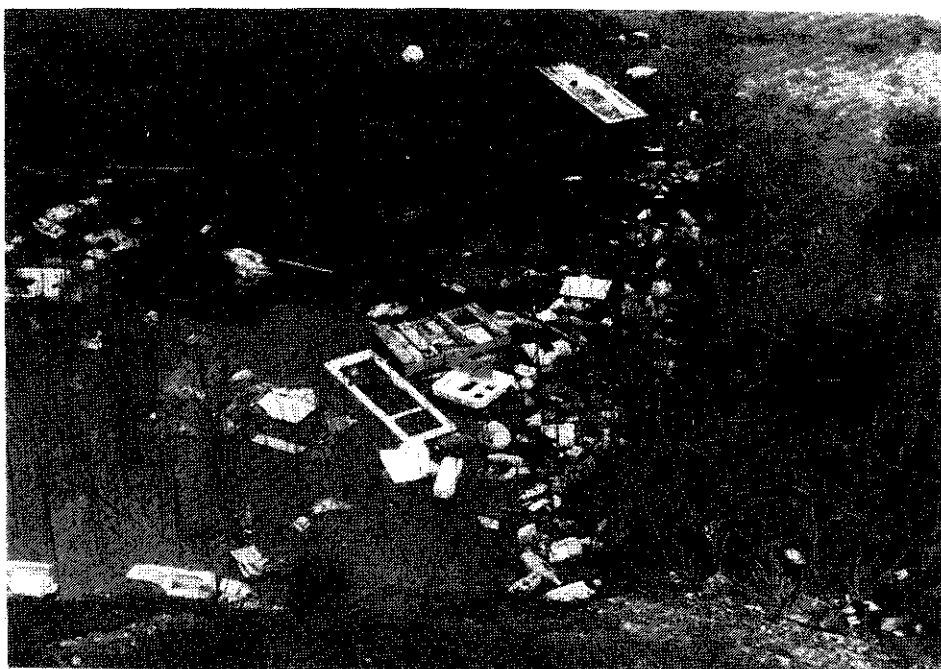
L'ECOLOGISME A LLEIDA: LA GENÇANA

Potser n'heu sentit parlar o hauréu llegit alguna de les seves accions al diari. Si no és així, aviat la coneixeràs. La Gençana, com el seu propi nom indica, és un grup ecologista de caràcter assembleari, els objectius del qual són la defensa de la Natura i l'educació ambiental. Sorgeix a Lleida l'any 1987 amb l'esforç entusiasta d'una sèrie de persones preocupades per la degradació de l'entorn natural. Després de tres anys sense fer cap activitat, l'any 1991, amb una renovació de càrrecs, el grup torna a agafar força, i tornen a treballar en els següents temes:

- La Mitjana.
- Timoneda d'Alfès.
- Conscienciació ciutadana.
- Defensa dels animals.
- Promoció de l'ús de la bici.
- Capa d'ozó, pluja àcida, Amatzònia, efecte hivernacle...

Les seves accions directes se centren a les terres de Ponent, però també es recolzen accions d'altres grups de tota la Península i les Illes.

L'únic suport econòmic que tenen és per mitjà de socis i simpatitzants. Entre ells, es difonen les campanyes dels grups ecologistes, pacifistes, naturalistes i conservacionistes, a part de les seves accions.

Cada mes s'organitzen sortides, excursions i diversos tallers de natura. Si t'interessa el tema i vols fer quelcom per la natura de Ponent, demana informació a: Grup Ecologista Gençana. Apartat de Correus 520 de Lleida.

Paral·lelament a Gençana, i en col·laboració amb ells, cal mencionar l'Associació d'Amics de la bici de Lleida, de recent funcionament. Aquesta entitat promou la bicicleta,

com a vehicle que no contamina, no fa soroll, i dóna llibertat de moviments total. Els pots trobar al carrer Sant Pere Claver, 5 de Lleida. Quasi cada cap de setmana s'organitzen sortides en grup d'un recorregut assequible a tothom.

Així doncs, si no passes d'allò que t'envolta, Mulla't amb Gençana i la teva bicicleta!

M. R. GUIU

«Al cumplir los setenta años
me he impuesto la siguiente regla de vida:
no fumar mientras duermo,
no dejar de fumar mientras estoy despierto
y no fumar más de un tabaco a la vez»

—Mark Twain—

UNA LLAMADA A LA SOLIDARIDAD

Con frecuencia oímos decir: «Yo me solidarizo...», «Hay que ser solidarios...». Pero, ¿realmente tomamos parte en ella? Francamente y bajo mi punto de vista, no. O sí, pero es una solidaridad conmigo mismo, la que mejor nos conviene y más satisfacciones nos produce. Mucho me temo que esto no es sino una postura egoísta que parece invadir día a día nuestra sociedad.

La solidaridad puede ofrecernos unos grandes frutos en la vida. Beneficia a aquel que es partícipe de ella, y sobre todo, a aquel que la derrocha. El mundo se queda vacío, hueco. No en personas, desde luego, pero sí en corazones. Quizás llegue un día en el cual cada ser sea una frontera sólo traspasable bajo estrictas leyes de aduana o bajo treguas. Esperemos que todos tomemos conciencia de ello y servidora no tenga que romperse la cabeza para discurrir en estos temas... No es necesario repartir ni dinero ni ropa para sentirnos solidarios. El principal objetivo es construir una buena armonía en el mundo, empezando con uno mismo, con el corazón y no con egocentrismo; con la familia, con los amigos,

en el instituto, con la Naturaleza... Comprendo que en el camino del equilibrio hay siempre contratiempos, pero no lograremos la perfección si no luchamos. Baroja, en boca de Andrés Hurtado, ya lo decía: «Que la vida es una lucha constante, una cacería cruel en que nos vamos

devorando los unos a los otros. Plantas, microbios y animales».

Recuerda: motivos no faltan; la solución está en nuestras manos. ¡Atrévete!

M. R. GUIU

«Es totalmente cierto que el vino
gana con la edad:
cuando más viejo me voy haciendo,
más me gusta»

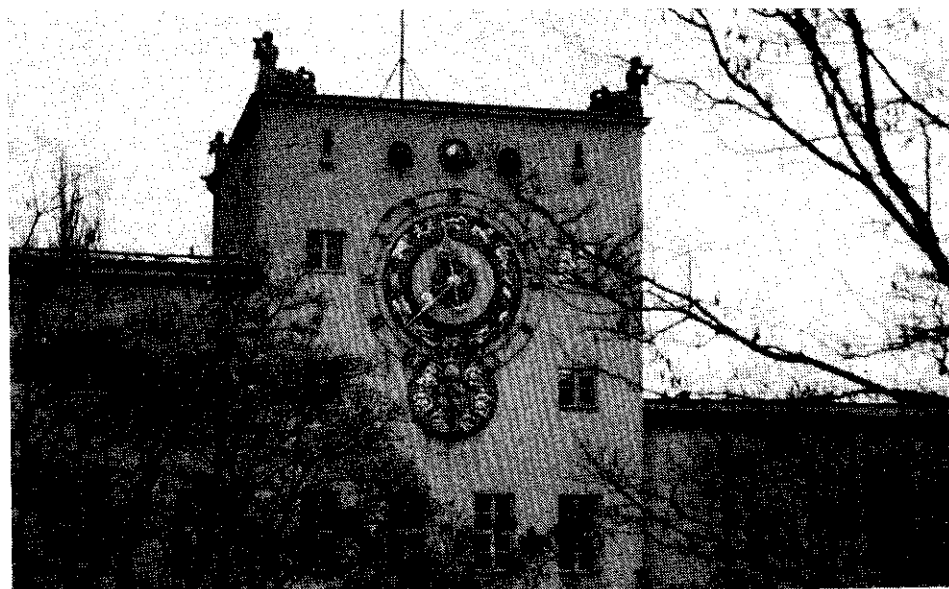
—Anónimo—

VIATGE A MÚNIC

Els alumnes dels Cours de Ciències, D, E i F, respectivament, juntament amb els professors dels seminaris de Ciències, Antoni López i Teresa Jauset; Josep Lluís Vigatà i Juanjo Calvo del de Física i Química, vàrem fer un viatge d'estudis a Múnic.

La sortida va ser el dia 23 de febrer, diumenge, a les 07.00 del matí, i el destí, la ciutat de Múnic (Alemanya). Ja que els quilòmetres que ens separen d'aquesta ciutat són molts, es van programar una sè-

rie de parades totes elles prou interessants: una va ser a Avinyó, on es va poder fer una visita tot dinant. A la nit vam fer carretera sense aturar-nos. Es va arribar amb un petit retard a Múnic sobre l'hora prevista per problemes tècnics a l'autocar, un incident sense importància. I entre una cosa i l'altra, ja havien passat dos dies, els dos primers.

A partir dels dies següents, van començar les esperades visites al Museu de la Ciència de Múnic, ells en diuen «DEUCHES MUSEUM», aquest era el objectiu del viatge.

Tot i que van ser tres els dies que vam visitar el museu, no vam tenir temps de conèixer tots els mòduls. Aquesta experiència, va ser molt profitosa per tots nosaltres, ja que ens va donar l'oportunitat de veure transformats a la realitat i aplicats a les experiències tots aquells conceptes que havien estat explicats a classe.

No tot eren visites al museu, no. Tot això només ho fèiem al matí, les tardes les dedicàvem totalment a fer diferents visites complementàries.

Dia 25: Visita a Dachau i a les instal·lacions olímpiques.

Dia 26: Visita al Jardí Botànic i seguidament al museu BMW.

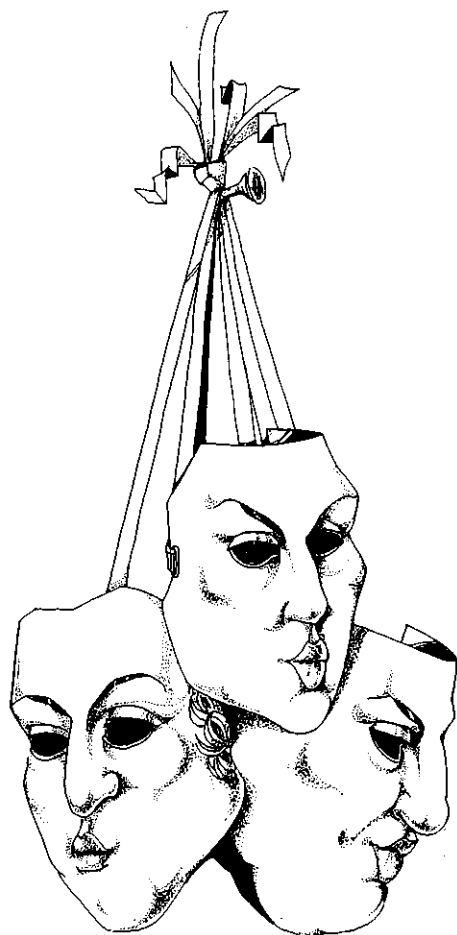
Dia 27: Viatge fins a Salzburg (Àustria).

El divendres dia 28 vam anar a Berna (Suïssa), una de les altres ciutats programades per a ser visitades; aquesta però, només una sola tarda, que vam aprofitar per anar al museu d'Història Natural.

L'últim dia, vam emprendre el viatge de tornada amb algunes parades per fer-lo més portador, tot arribant a les 03.00 de la matinada. Aquesta va ser la fi d'una setmana en què havíem experimentat coses noves i alhora interessants.

CARME SERRA

TEATRE AL NOSTRE INSTITUT: SALVADOR SERVAT

Ja fa uns quants anys que com activitat extraescolar, al nostre Institut, s'hi realitza teatre. Amb força assajos i no menys voluntat, s'han anat fent esquetxos en un principi i a mida que com a grup van anar millorant, van arribar les obres de teatre.

Ben popular s'ha fet el nostre company Salvador Servat, qui ja fa prop de tres anys que és al grup i amb el que hem xerrat una estona.

Salvador, explica'ns una mica com va anar tot al principi. Com va ser que es va començar?

Les inquietuds de certs alumnes del centre es van reunir sota les ordres d'un professor afeccionat de l'Institut. Va ser a 3r que jo vaig introduir-me al grup. Aquell any es va representar l'obra «Los verdes campos del Edén».

Tenim entès que vau realitzar algun intercanvi fora del país, què hi ha d'això?

Efectivament. Vam anar al Sud de França on durant una setmana vam representar dos cops l'obra que abans he anomenat. Després, seguint les normes que un intercanvi comporta, vam rebre els companys francesos a les nostres cases i van oferir-nos també la seva representació, en castellà per cert.

Parla'ns d'altres obres que hàgiu dut a terme.

Bé, després d'aquest començament, va agafar la iniciativa el nostre actual director, l'Eduard. Amb ell la història ja era diferent, tenia una visió més professional, així que vam començar a treballar amb «Antaviana i altres contes» (curs 89-90), «Teatre. Retalls argumentals» i finalment amb «Somni d'una nit d'estiu» (curs 90-91 i curs 91-92 respectivament).

Hi ha alguna raó que expliqui aquest canvi que va de l'esquetx a l'obra clàssica com és ara la d'un Shakespeare?

La raó és ben senzilla. Sempre hem funcionat amb grups d'unes quinze persones aproximadament, i no destacava pas precisament la presència massiva de personatges masculins, més aviat al contrari. Una obra vol papers masculins i com que no es tracta d'anar donant papers pròpiament d'home a les noies, anàvem passant el temps fent petits esquetxos i obres en les quals la presència masculina no fos precisament necessària.

Què és l'àula de teatre de Lleida?

L'àula és una agrupació de gent amb inquietuds teatrals que t'ajuden a encaminar-te pel camí del teatre. Hi ha una sèrie de tallers fins l'edat de divuit anys en els quals et vas realitzant poc a poc. Després ja pots començar amb els tres anys més seriosos, són els de formació de l'actor. També s'hi realitzen representacions teatrals per a tota classe de públic.

Si algú està realment interessat per seguir una formació d'actor, per on l'encaminaries, què li diries?

Si ens dirigim als companys de l'Institut, als que estiguin realment interessats pel tema, dir-los que poden accedir a l'Institut del teatre, això és a Barcelona, allí et fan unes proves d'accés, prou dures per cert, que tenen unes dues setmanes de duració, si les passes, benvingut! Aquesta dura prova d'accés, no implica haver superat amb èxit la prova de selectivitat, al contrari, pots entrar sense.

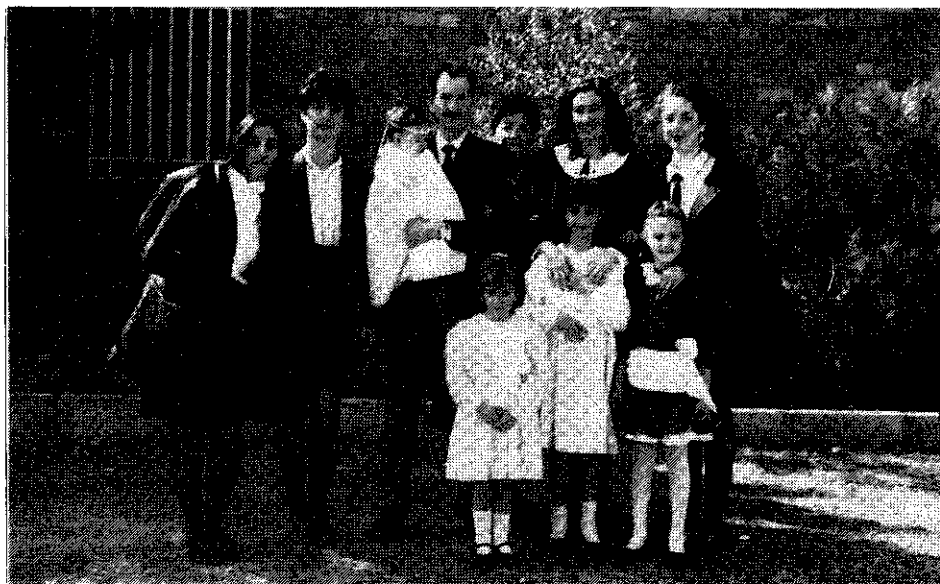
Aquest any deixaràs l'Institut. Què penses fer amb les teves responsabilitats respecte al grup de teatre?

Sí, aquest any deixo l'Institut. Els meus companys m'han comentat que els agradaria força que encara que això passés, que jo continués al seu costat. Aquesta petició em va alegrar força i la veritat és que m'agradaria quedar-me amb ells, el cas és que no sé si ho podré fer però, estic segur que serà quelcom que em farà rumiar molt.

SARA LLADONOSA

EL SR. GUIJARRO

Una de las personas más queridas en el Instituto es, sin duda, el Sr. Guijarro. Con motivo de su jubilación el próximo año, hemos charlado con él, para que nos cuente su vida. Con un tono solemne empieza a explicarme...:

«Soy natural de Alcalá de Henares (Madrid), donde nací en febrero de 1928. Fui criado en Villalgorido, provincia de Jaén, ya que allí vivían mis padres. Pasada la mili, ingresé en la Guardia Civil de Sevilla. Fui destinado al cuerpo de Girona, concretamente en La Molina, donde permanecí unos 10 años. Mientras estaba allí, conocí a Soledad, con la que al cabo de 2 años de noviazgo me casé. Luego me destinaron en la comarca de Lleida, en Vilosell. Y por fin, fui a prestar servicio en el Instituto Joan Oró como conserje, retirándome del cuerpo. Esto sucedía en 1978».

«Estoy orgulloso de mis nueve mujeres: padre de 4 hijas (Juana, Elena, Palmira y María José) y abuelo de 4 nietas. Todas cuidan muy bien de mí. Son maravillosas, y sobre todo la mayor, la Sra. Sole».

«Con respecto al Instituto, me han ocurrido cosas de todos los estilos, pero mayoritariamente con los alumnos. En muchos momentos me han hecho enfadar, pero no dejo de reconocer que la juventud tiene formas de pensar diferentes, difíciles de comprender por los sesentones. Pero siempre he considerado que son muy buenos chicos y chicas. Los aprecio, los quiero y tengo confianza plena en ellos».

En cuanto al profesorado, he sido respetado por ellos, y recíproca-

mente. Esto no quiere decir que no me haya disgustado alguna vez, pero es normal en toda convivencia. Una de las personas que yo más apreciaba era el ya fallecido catedrático de Lengua y Literatura, Agustí Ricart. Para mí, este señor tenía una personalidad fuera de lo común, y con una humanidad poco corriente hoy en día. Al igual que la Sra. Anna Solans, profesora de Lengua. Tiene algo muy especial difícil de expresar. Creo que profesores y alumnos también serán de este parecer si la han llegado a conocer».

Y así transcurre la charla entre un vaivén de profesores, curiosos de todo lo que el Sr. Guijarro me dice:

«De la jubilación, por una parte estoy contento, porque he cumplimentado una etapa en mi vida. Pero sé que echaré de menos a mis queridos alumnos, profesores y demás personal. Aunque no me separaré tan directamente del Instituto ya que ayudaré a la Sra. Soledad en el bar. De esta forma, se me hará más llevadera la jubilación».

Le pregunto si ha notado algún cambio entre los alumnos de hace diez años y los de ahora:

«Sí, de año en año parece ser que son más revoltosillos: en los últimos tiempos les ha dado por las gamberradas, como por ejemplo vaciar los extintores, poner pintadas, romper sillas y mesas, cortar cintas de persianas, romperlas, tirarlas al exterior, etc., etc.».

Me contó varias anécdotas, dos de ellas muy fuertes: «En una ocasión, al pasar por uno de los lava-

bos de los chicos, vi a dos alumnos apoyados en el umbral de la puerta del interior, y de otra puerta salía una voz. Me puse, sigilosamente, a unos 50 centímetros de distancia. El que había dentro les decía: «—Esta puerta la rompo yo de un puñetazo». Los otros le negaban que pudiera conseguirlo, y él se empeñó en demostrarlo, le pegó un puñetazo y pasó el puño por ambos lados. Entonces, yo, que estaba observando, salí y le dije: «¡Muy bien hecho muchacho!». Se quedaron sorprendidos y me lo llevé a Dirección. Delante del Sr. Gelonch confirmaba lo sucedido. Por tratarse del hijo del presidente del APA, la Sra. Domènech lo puso en conocimiento de su padre. La respuesta de éste fue sorprendente: «Es que mi hijo, está enamorado...».

En otra ocasión, me ocurrió otro caso que yo considero el más trascendental de todos. Sabía por experiencia que algunos alumnos se dedicaban a quitarme exámenes de los profesores. Decidí cazarlos 'in fraganti'. Hice lo siguiente: me escondí en uno de los armarios de había en las fotocopias. En efecto, entraron por la ventana a la hora de comer. Uno de ellos empezó a abrir armarios y cuál no fue su sorpresa al ver que estaba el Guijarro ahí metido. Se quedó semiencorvado, con los brazos caídos, pálido. Le pregunté qué buscaba. Tardó en reaccionar dos minutos. Todo nervioso, dijo que buscaba exámenes. Por un momento me parecía que le había dado un infarto del susto y se quedaba allí. Era un chico de 1.90 metros, todos un hombretón, y entonces yo también me asusté. Después, ellos se sinceraron conmigo, y acordamos no decir nada a nadie. Hasta ahora, nunca lo había comentado, ni siquiera a la Directiva. Pero esto es normal que pase con el personal estudiantil».

Y llegamos al final. Ya nos hemos enterado de la vida y milagros de nuestro conserje. Pero aún consiguió que esbozara de nuevo otra sonrisa: «Una de las cosas que me hubiera gustado ser, es director del Instituto. Todo funcionaría a la perfección con alumnos y profesores. ¡Por favor, que nadie se ofenda, es una broma...!».

Ahora, él se va a hacer fotocopias y yo, a redactar otro artículo.

ROSA GUIU

MIQUEL GONZÁLEZ i ORTEGA ESCULTOR

Quan parlem d'en Miquel González, pensem en el nostre professor de dibuix, qui juntament amb l'Antoni Llevot imparteix les classes d'aquesta assignatura a la gent de Primer i COU. Cal conèixer, però, que en Miquel no és només dibuixant i pintor sinó que és alhora un magnífic escultor. Nosaltres, amb aquest modest article, intentarem fer-vos cinc cèntims d'allò que ha estat i és la seva trajectòria en el camp de l'escultura.

En Miquel neix a València el 1943, i es llicencià en Belles Arts a l'Escola de Sant Carles. Més tard feu oposicions i es col·locà com a catedràtic al nostre institut, pensant que encara li quedaria prou temps per tal de treballar en els seus projectes. El cas és que no en tenia

massa de temps: fa uns anys a l'institut no hi havia horari intensiu sinó que hi havia classe matí i tarda i la feina l'absorbia totalment.

Ben aviat s'adonà que realment el temps corria, que ella s'anava fent gran i que molts dels seus projectes, idees, il·lusions, no s'havien dut a terme. Per això va decidir buscar un estudi on poder passar totes les seves estones lliures tot treballant en els seus projectes i donant forma als seus somnis.

Ara per ara, ens explicava, no hi ha moviments als quals adscriure's; més aviat el problema estaria en destacar-se dels altres, ésser d'allò més original possible, fer que el valorin per aquesta originalitat.

Tampoc però, en Miquel, no es planteja pas fer unes escultures amb missatge: ell busca la bellesa, i diu que si realment volgués suggerir quelcom amb les seves escultures, deixaria aquest art i escriuria un llibre; per ell l'escultura és bellesa abans que res.

Treballa amb materials com la fusta o el ferro, i amb aquests intenta integrar l'orgànic amb el científic: el combinat pot ser explosiu!

Per ell, l'escultura és forma i espai i és part de la mateixa personalitat de l'individu, de cadascú, com la lletra o la signatura. La forma és —ens explica emocionat—, sentiment, com la música. En l'escultura es combinen línies corbes i rectes igualment que forts i fluïdos en la música.

L'escultor evoluciona ràpidament en el dibuix molt més que en l'obra mateixa, i la majoria de les vegades el factor temps no li deixa fer tot allò que ell voldria.

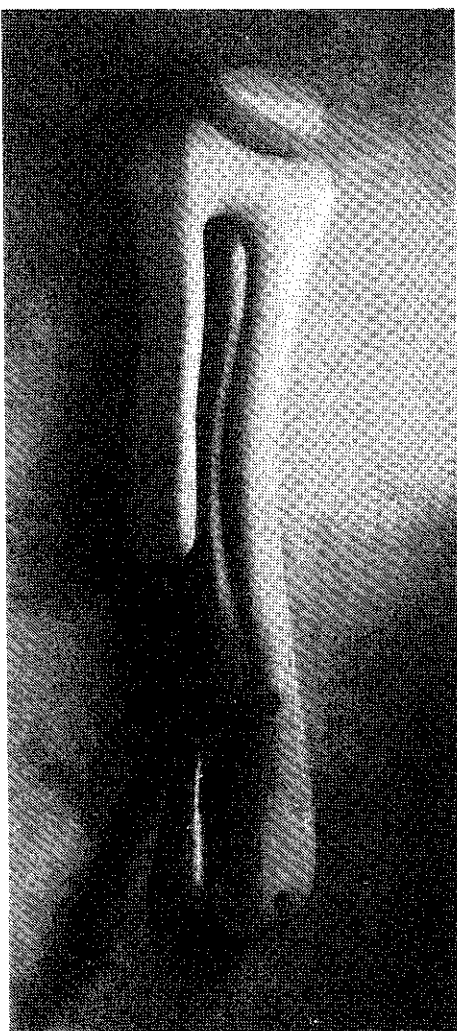
Normalment, després de finalitzar una obra, en Miquel González s'autoanalitza. Es pregunta per què ha arribat allí, per què ha fet allò i no una altra cosa. La majoria de les vegades troba la resposta que cerca en el seu estudi. Treballa prop de la natura on percep constantment formes d'arbres, ocells, natura viva.

Després d'uns tres anys, aproximadament, de treballar al seu estudi, sacrificant totes les seves estones lliures, el seu treball va donar el fruit tan esperat. La galeria Rita García, de València, va aplegar-li les seves escultures i també algunes pintures i va ser així com va realitzar la seva primera exposició l'any 91. Per cert, va rebre força crítiques i cal dir que força constructives. D'aquesta exposició en tenim una mostra, aquesta fotografia, que va ser la primera escultura que va comprar-li un col·leccionista.

A hores d'ara, n'està preparant una altra que amb seguretat obrirà les portes al públic cap al maig, no us la perdeu!

SARA LLADONOSA

LA CLAU DE LA FOTOGRAFIA

Les millors fotografies són senzilles. Transmeten un missatge directament i vigorosa, potser l'alegria d'una reunió familiar o l'esplendor d'una posta de sol amb els tons rogencs del crepuscle.

De vegades, aquesta senzillesa és deguda a la forma com són realitzades les fotografies. Les càmeres (o cambres) modernes, de gran eficàcia i fàcil ús, han reduït considerablement la necessitat de coneixements tècnics per part del fotògraf afeccionat. En efecte, els avui ja usuals automatismes d'exposició i d'enfocament permeten l'afeccionat de centrar-se exclusivament en el tema i desentendre's relativament de la il·luminació i de la distància de l'escena.

Les bones fotografies s'obtenen desenvolupant la visió, i no amb l'ús de potents llums d'estudi, sorollosos motors o llarguissims teleobjectius. La imaginació del fotògraf és l'única clau del seu èxit creatiu. Cal aprendre a veure imatges que resultaran atractives un cop aïllades del seu context, confús i bigarrat, i després saber-les convertir en fotografies.

No hi ha cap tècnica específica per aconseguir això, només cal mirar sovint a través del visor de la cambra, encara que no es tingui intenció de disparar. Cal concentrar-se en el que es veu en el requadre i en la forma de combinar-se que tenen els colors i les formes que es veuen. En aquest recurs tan elemental és on es troba l'essència de la fotografia i il·lustra fins a quin punt les imatges resultants depenen de la visió estètica del fotògraf.

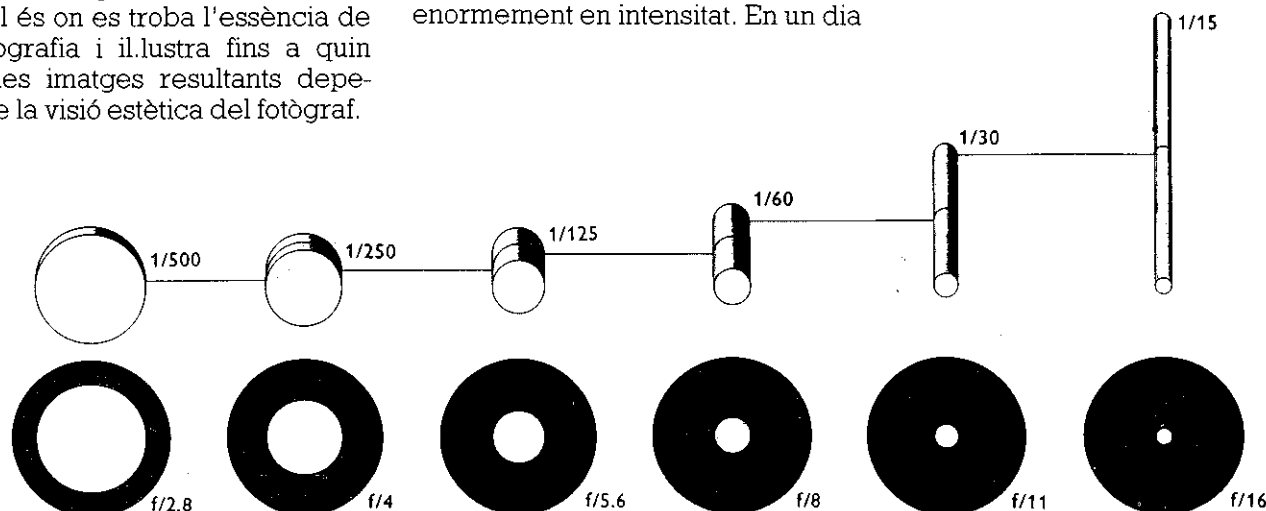
La cambra fotogràfica, malgrat les seves similituds amb l'ull humà, no és igual que aquest. S'han de considerar les seves limitacions. Per començar, la cambra no té la mateixa flexibilitat que l'ull, és a dir, la mateixa capacitat per adaptar-se a totes les il·luminacions possibles. La funció que fa la nostra pupila (augmentar o disminuir el seu diàmetre segons la lluminositat ambiental), és la que fa el diafragma de la màquina fotogràfica.

El diafragma gradua l'obertura de la cambra per on entrarà la llum (la llum reflectida per la imatge que volem captar). En les cambres modernes ve representat per un número F, de forma que com més petit és el número, més obert està el diafragma (i per tant, entra més llum). (Vegeu el quadre).

L'obturador, que complementa el diafragma a l'hora de permetre l'entrada de llum, regula el temps d'exposició (velocitat d'exposició), que variarà segons les necessitats. Això és, la velocitat 1, significa que l'obturador estarà obert un segon, la velocitat 2, que ho estarà mig segon, $1/2 = 2$ (per abreujar), 4 és $1/4$ de segon, i així successivament. La majoria de les cambres rèflex modernes arriben a velocitats de 1000, una milèsima de segon, només necessàries per captar moviments molt ràpids en escenes molt ben il·luminades.

La intensitat de la llum reflectida pel món que ens volta varia enormement en intensitat. En un dia

assolellat, la intensitat lumínica pot ser centenars de vegades superior fora de casa que a dins. Els nostres ulls s'adapten molt ràpidament a aquests contrastos però, com dèiem, la pel·lícula fotogràfica no és tan versàtil, i necessita d'una quantitat determinada de llum per impressionar-se correctament. Tant l'obturador com el diafragma redueixen a la meitat o doblen la quantitat de llum que arriba a la pel·lícula cada cop que accionem els anells de control d'un punt a l'altre. Per tant, controlar la llum és només qüestió d'augmentar o disminuir la velocitat d'obturació i l'obertura (diafragma). La majoria de les cambres modernes tenen un fotòmetre automàtic (es diu TTL perquè mesura la llum a través de l'objectiu) que ens indica si hi ha sobreexposició o subexposició. Normalment, els símbols emprats són + 0 - que apareixen a la part inferior o dreta de l'enquadrament quan mirem pel visor tot prement lleugerament el disparador. El + indica que entra massa llum (la fotografia resultarà sobreexposada, massa il·luminada, sense contrast), aleshores hem d'augmentar la velocitat d'obturació o escollir un diafragma més reduït fins que el fotòmetre indiqui 0 (senyal d'exposició correcta). En cas que inicialment el fotòmetre ens indiqui -, es farà tot el contrari per aconseguir el mateix efecte.

EL DIAFRAGMA I LA VELOCITAT D'OBTURACIÓ

La forma en què aquests dos controls dicten l'exposició, és comparable a la forma en què la longitud i el diàmetre afecten el volum. Encara que el disc de llum de l'esquerra és curt i ample, té exactament el mateix volum que l'estret i llarg de la dreta.

Els trencats representen la velocitat d'obturació i els números f, el diafragma.

Hí ha, tanmateix, una última cosa a tenir en compte pel que fa a l'obturació i a la obertura del diafragma. Com veiem en els dibuixos anteriors, totes les parelles (de dalt a baix), són equivalents, en el sentit que la quantitat de llum que impressiona la pel·lícula és la mateixa. Però això no vol dir que les fotografies resultants siguin iguals. Però, anem a pams.

Un cop tenim enfocat el tema principal de la fotografia i el tenim ben enquadrat, podem escollir, aleshores, qualsevol de les equivalències (obturació-diafragma) anteriors —sempre que el fotòmetre de la cambra ens indiqui que la llum és correcta—. Si volem destacar el subjecte principal (imaginem que és una persona i volem fer un retrat) i volem desenfocar el fons de forma que aquest no molesti, aleshores el millor és triar una obertura gran F/2.8 o F/4, i una velocitat alta 1/500 o 1/250. D'aquesta manera el subjecte apareix nítidament enfocat i el fons apareix difuminat, amb la qual cosa el retrat és molt agradable. Quan fem això diem que la fotografia té poca profunditat de camp.

El vi caient en el vas apareix immòbil a 1/500, però aquesta curta exposició obliga a emprar una gran obertura i poca profunditat de camp.

1/60 amb F/8 és una bona combinació: la pel·lícula rep la mateixa exposició i l'ampolla apareix més nítida, encara que el vi apareix mogut.

Amb F/6 tota la imatge apareix enfocada, però una exposició correcta amb aquesta obertura exigeix una velocitat de 1/15 i el vi surt borrós.

Si pel contrari ens interessa que, a més del subjecte principal, aparegui també nítidament el fons, més allunyat, aleshores haurem de triar una obertura més petita F/8 o F/11 i una velocitat també més petita 1/60, 1/125. No oblidem que amb velocitats petites, menys de 1/125, la fotografia pot aparèixer moguda si no aguantem amb fermesa la cambra o no emprem un trespeus. En aquest darrer sentit, convé recordar que quan fem fotografies d'objectes en moviment s'ha de parar molt de compte amb la velocitat d'obturació perquè la fotografia apareix moguda molt fàcilment. En aquests casos, empreurem sempre velocitats altes, 250, 500, 1000.

Per acabar aquesta introducció, només unes breus indicacions de les velocitats i obertures més aconsellables en diverses situacions, comptant amb què emprem el rodet de sensibilitat 100 ASA (sensibilitat aconsellable quan la llum és molt variable). Amb velocitat fixa de 1/125, la més usual, suficient per congelar el possible moviment de la cambra i per congelar tota acció no excessivament ràpida.

Dia clar, platja, molt sol, migdia: F/16, F/22.

Dia clar, tarda o matí: F/11.

Dia clar, carrers en ombra: F/8, F/5.6.

Primeres hores matí o darreres tarda: F/5.6, F/4.

Dia ennuvolat però clar: F/5.6, F/4.

Dia plujós, poca claredat: F/4, F/2.8.

RAMON CAMATS i GUÀRDIA

«El hombre tiene que establecer
un final para la guerra.
Si no, la guerra establecerá un final
para la humanidad»

—John Fitzgerald Kennedy—

ANY MÀRIUS TORRES, 50è ANIVERSARI DE LA MORT DEL POETA

Màrius Torres i Perenya neix a Lleida el 30 d'agost de 1910, i mor tuberculós al sanatori de Puig d'Olena, el 29 de desembre de 1942. Es llicencià en medicina a la Universitat de Barcelona i poc temps després, cap al 35, ingressava al sanatori d'on ja no n'havia de sortir fins la seva mort. Foren set anys que Màrius dedicà a escriure la major part de la seva obra poètica, marcada per temes com la música, la natura, l'amor i un tema obsessiu com era la mort. Aquesta no va deixar d'anar-li al darrera en aquest període de temps, és per

això que era un tema que predominà, junt amb altres, és clar, en la seva obra.

Pòstumament, el seu amic i company Joan Sales va publicar-li els noranta-sis poemes que Màrius Torres li havia donat en vida.

Això, però, no va poder-se dur a terme a Catalunya, hagués estat massa complicat amb la problemàtica de la Segona Guerra Mundial, així que cinc anys després de la mort del poeta, el llibre es publicà a Coyoacán (Mèxic).

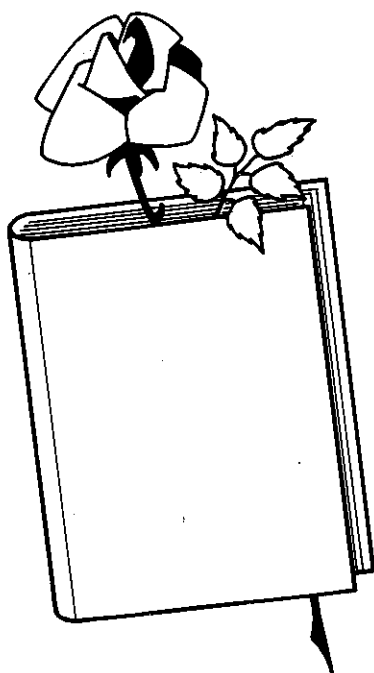
L'obra literària de Torres, com diu Martí de Riquer, «es constitueix

a partir de la recerca individual d'un sentit per a l'existència humana». Això serà possible, en el cas del poeta, mitjançant la pràctica de la poesia.

Ja han passat cinquanta anys. Lleida, però, no l'ha pas oblidat i és per això que la Paeria ha declarat aquest any com l'ANY MÀRIUS, i amb tot l'honor que la cosa comporta, s'han organitzat una sèrie d'actes, que es realitzaran al llarg d'aquest any, tots força plurals i prou interessants com per no perdre-se'ls.

SARA LLADONOSA

La musique souvent me prend
comme une mer!
BAUDELAIRE.

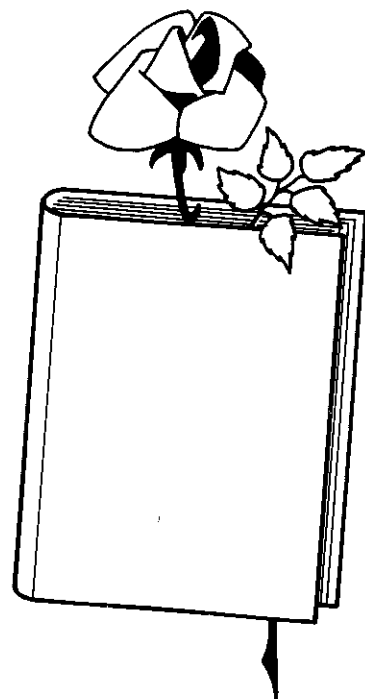

En el silenci obscur d'unes parpelles closes
que tanca l'univers en el meu esperit;
la música s'enlaira. —Talment, en l'alta nit,
puja fins als estels el perfum de les roses.—

Ella, divina música!, en el meu cor petit
fa cabre l'infinit, trencades les rescloses,
i se m'emporta lluny dels Nombres i les Coses,
més enllà del desig, quasi fins a l'oblit.

Com les algues que avancen en el pit de les ones
entre el bleix de les aigües rítmiques i pregones,
jo vaig música endins, voluptuosament.

I mentre el món es perd, adormit en la platja,
jo somnio —perdut en l'estreta salvatge
dels llavis de l'escuma i dels braços del vent.

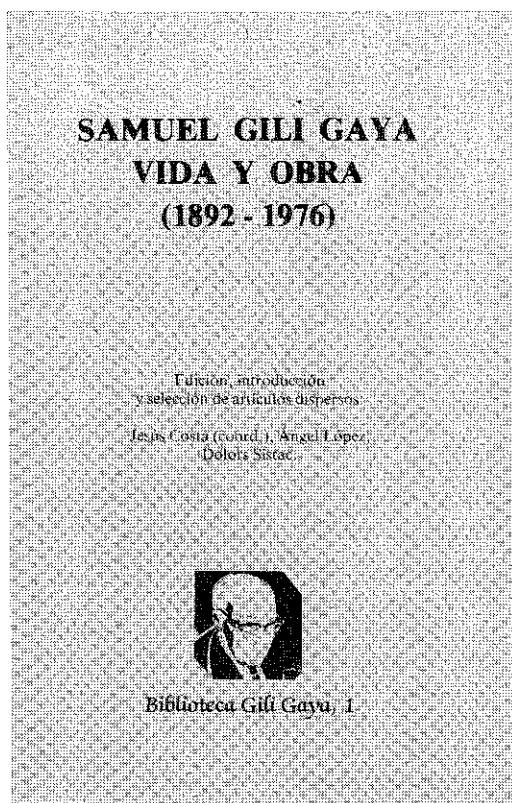

18 de març, 1937.
—MÀRIUS TORRES—

ACERCA DEL CENTENARIO DEL NACIMIENTO DE GILI GAYA

El 16 de febrero de 1892 nacía en nuestra ciudad Samuel Gili i Gaya. Fue uno de los filólogos y lingüistas más importantes durante el «régimen», con el cual tuvo diversos percances: acusado de agente propagador de consignas contra el jefe del Estado, la Iglesia y el Ejército; marxista convencido, separatista y ateo. A todo ello respondió Gili Gaya con dignidad y contundencia. ¿Marxista?, no. ¿De ideas liberales?, sí. ¿Ateo?, sólo a él y a su conciencia pertenecían sus convicciones religiosas. ¿Separatista?, no. ¿Catalán?, sí.

Licenciado en Farmacia y Letras, es nombrado en 1961, miembro de la Real Academia de la Lengua Española.

En cuanto a su labor en el campo de las letras, podemos destacar varios estudios sobre Tirant lo Blanch, D. Quijote de la Mancha, Quevedo, Galdós, Lope de Vega... Numerosísimos son los trabajos relacionados con la lingüística de las lenguas española y catalana. Estudió también el catalán de las comarcas de Lleida y apoyó desde un principio los poetas que en ellas surgían. El total de sus obras suman cerca de doscientas.

Con el motivo de este centenario se han celebrado homenajes en Madrid, Barcelona y por supuesto en Lleida.

M. R. GUIU

«Afirmaré todavía que el vago
es inmensamente útil.
Suprimid el vago y desaparecerán con él
los casinos, los cafés, los ministerios
y las Cámaras legislativas;
todas las fábricas de fichas de dominó
se arruinarán y perderemos los amigos
más encantadores»

—Wenceslao Fernández Flórez—

LES PEL·LÍCULES DE LA TEMPORADA

Això només ve a ser una crítica light dels grans films que darrerament han envaït els cinemes de la nostra ciutat, els quals, per cert, donarien guió de sobres per fer una pel·lícula... (són còmodes, so amb dolby estèreo, perfumats, i amb una mica de sort veus tota la pantalla...). Bé, deixant de part aquest lleu incís, anem al gra: «HOOK, EL CAPITÁN GARFIO»: psst... Moltes peles però poc rendiment. Em van emocionar molt més les «Tortugues Ninja». Vaja, sembla que aquesta vegada li ha fallat al senyor Spielberg la màgia d'«E.T.» (cada vegada que la veig ploro com una magdalena...), «El imperio del sol» o l'emoció de les aventures de l'Indiana Jones. Dins de la història del Peter Pan «estressat», hi participen Robin Williams, perfecte; Dustin Hoffman, al qual recomanaria una

visita al dentista; Julia Roberts, molt mona de Campaneta. Em va agradar per allò de que fa de follet i es veu petiteta... També apareixen més actors, però amb papers secundaris: Glen Close, Bruce Willis... «EL CABO DEL MIEDO»: bestial!!! És una d'aquelles pel·lícules per patir fins sortir del cine tremolant. Robert de Niro fa un paper de psicòpata sexual especialista en violacions, tortures a domicili i altres varietats. Els qui les han de sofrir són Nick Nolte, Jessica Lange i la seva perversa filla, Juliette Andrews. En general, podem considerar-la una pel·lícula de gènere, amb un guió ben fet i ben portat a escena pel Martin Scorsese. Aquest tipus de films estan retornant amb molta força, i és que sembla que al públic li agrada el sadomasoquisme...

«J.F.K.»: llarga però excepcional pel seu contingut. Oliver Stone sap perfectament contar-nos una de les possibles veritats sobre la història de l'assassinat del Kennedy, basant-se en documents escrits i gràfics, va filant les escenes ajudat per l'advocat Jim Garrison, que és Kevin Costner. Què us en diré que ja no sapigueu? Preciós, guapíssim, amb cabells blancs... Però com que la veritat no la coneixerem fins l'any 2000 i escaig, anem a la següent. «EL PRÍNCIP DE LES MAREES», sniff!! és «potita». Potser ha sigut una gran injustícia no haver-li donat cap Òscar, o almenys podien nominar la Barbra Streisand per la tasca com a directora (si més no, una altra mostra de masclisme). Narra una història basada en els sentiments de les persones i en els records que fan treballar la consciència. El resultat, una pel·lícula embafadora, tendra, impossible de veure sense una colla de kleenex. A propòsit dels actors, Nick Nolte, molt treballador des de fa una temporada, realitza la millor interpretació de la seva intensa carrera. Barbra Streisand també s'hi llueix força com a psicòloga-amant. Ha esdevingut el film més vist juntament amb «Terminator 2» del meu amic Swarzy.

Fins aquí arriba l'article del cinema. Si t'ho has llegit tot, has guanyat un viatge turístic a Lourdes. Allí, podràs gaudir d'una demostració de tapissos estil «Aníbal - El silencio de los corderos»...

CHARLES CHAPLIN

«Cuando se habla de la liberación de la mujer,
el hombre dice sí con la palabra,
sí con la cabeza y no con el corazón»

—Núria Espert—

AQUESTA TEMPORADA TAMPOC NO S'HA POGUT PUJAR A PRIMERA

El Lleida s'ha quedat, una temporada més, a les portes de l'ascens a la Primera Divisió. Després d'haver acariciat durant moltes setmanes l'ascens, o almenys la promoció, el Lleida s'ha quedat amb la mel als llavis. Tot i que encara queden algunes possibilitats, el cert és que són tan remotes que ningú no creu que puguin ser realitat.

Però el fet de no haver pogut jugar la promoció d'ascens a Primera Divisió no ha d'amagar que el Lleida ha fet una gran temporada, molt

per sobre de les seves possibilitats quant a equip i, sobretot, pel que fa a pressupost. El món del futbol està tan professionalitzat que deixa poc lloc per a les sorpreses. Els equips amb més diners sempre, o quasi sempre, acaben per situar-se a les primeres posicions i acaben pujant de categoria. El Lleida ha lluitat durant tota la temporada amb equips molt més rics i a punt ha estat de donar la gran sorpresa. Per aquest motiu, la temporada ha estat excepcional i al Camp d'Esports s'ha vist un futbol d'una gran qualitat. A la memòria dels afeccionats quedarà una tarda de desembre quan el Lleida va aconseguir guanyar el Betis per un històric 6-2, i una altra tarda quan el Lleida va guanyar el Celta per 2-0.

Ara, però, el Lleida està jugant un altre partit importantíssim de cara al futur, el de la conversió en Societat Anònima Esportiva. El pròxim dia 30 de juny el Lleida ha d'haver

venut les accions per tal de convertir-se en Societat Anònima. No hi ha cap altra opció. O es venen els accions i el Lleida segueix a les màximes categories del futbol (Primera o Segona Divisió A) o el Lleida baixa a la Segona Divisió B i queda al marge del futbol professional.

La situació és molt delicada, és complicadíssima. De moment, només s'han pogut vendre poc més de 3.000 accions i el capital social mínim demana que es venguin 127 milions en accions. Tenint en compte que cada acció té un valor de 10.000 pessetes, encara falten més de 90.000.000 per cobrir. I el temps cada vegada és més curt. Cada cop queda menys dies. L'afecció al futbol i tots els lleidatans s'hauran de mentalitzar de la necessitat de comprar les accions si es vol que el Lleida continuï a les màximes categories del futbol espanyol.

JOSEP FELIS

IX JOCS PARALÍMPICS DE BARCELONA

Amb només tres setmanes de diferència, a Barcelona, s'aplegaran els dos esdeveniments més grans mundialment. Primer els Jocs Olímpics, esperadíssims sense cap mena de dubte; després, els Paralímpics, amb tant o més mèrit. En aquests darrers intentarem centrarnos per tal de fer-ne un petit comentari.

Un seguit de 4.000 esportistes, representants de més de 100 països, s'aplegaran a Barcelona per tal de dur a terme aquests Jocs que des de Roma (1960) es troben hores d'ara, en la seva IX edició.

Amb els Jocs Olímpics és realment inevitable parlar d'en Cobi, oi? Doncs ara, parlant dels Paralímpics, i una vegada més ho ha fet possible Mariscal, és igualment impossible, no parlar de la Petra, por-

tadora dels seus ideals.

Entre els dies 3 i 14 de setembre, el Comitè Organitzador Olímpic Barcelona '92 serà el responsable de la seva organització amb la presidència de la Reina d'Espanya. Cal fer esment igualment de la col·laboració de la fundació ONCE com dels més de 7.000 voluntaris que ho faran possible.

El foc de la torxa olímpica, no s'apagarà, i seguirà cremant des del primer dia fins arribar el dia 3 de setembre a l'estadi de Montjuïc, on s'iniciarà la cerimònia d'inauguració.

Quinze són els esports triats: atletisme, bàsquet, boccia, ciclisme, esgrima, futbol-7, goalball, haterofília, judo, natació, tennis, tennis-taula, tir amb arc, tir olímpic i voleibol.

Cal però, parlar-ne una mica ja

que podem trobar-hi, com és obvi, algunes variacions, així hem de parlar de:

Boccia: és una mena de petanca practicada amb boles de cuir.

Esgrima: es practica amb cadires de rodes fixades a la pista.

Futbol-7: s'hi juga amb equips més reduïts, de set persones.

Natació: dues modalitats, segons siguin invidents o amb algun tipus de minusvàlua física.

Tennis: s'hi juga en cadira de rodes i la pilota pot botar dos cops abans d'ésser retornada a l'altre jugador.

Només així entenem que noms com Àngel Marín, Marià Ruiz, Josep Pedrejas, siguin coneguts com els de Coe, González o Abascal, tots donen el millor.

SARA LLADONOSA

CRÒNICA D'UNA MORT NO ANUNCIADA

Hi havia una vegada un assassí que s'anomenava Peter Ford i que rondava sempre pels voltants de Londres. Un dia es va tirar daltabaix del London Bridge i la gent va fer un sospir alleugeridor.

Aquest tal Peter Ford havia estat molt cotitzat dins les altes esferes londinenques. Era alt, atractiu, amb una pell de color cafè. Els seus ulls anaven d'una banda a l'altra de tal forma que semblava una pilota de tennis. Tenia les dents entre grogues i marrons i el seu somriure era totalment fastigós.

Dic tot això perquè jo el vaig conèixer en vida. Un dia va intentar assassinar-me mentre xerràvem davant el Big Ben. Va aprofitar un instant que jo estava mirant l'hora del gran rellotge i em va posar les mans al coll. Jo em vaig girar, sorpresa per la seva actitud, i li vaig dir la primera raó plausible que em va passar pel cap perquè no em matés: que no podria gorrejar-me més cigarrets. Tot i que el meu anglès no és gaire bo, em va entendre i va deixar córrer el seu propòsit. Des d'aquell dia vam ser inseparables, potser perquè no tenia ningú més amb qui parlar, potser perquè em tenia certa estima, no ho sé.

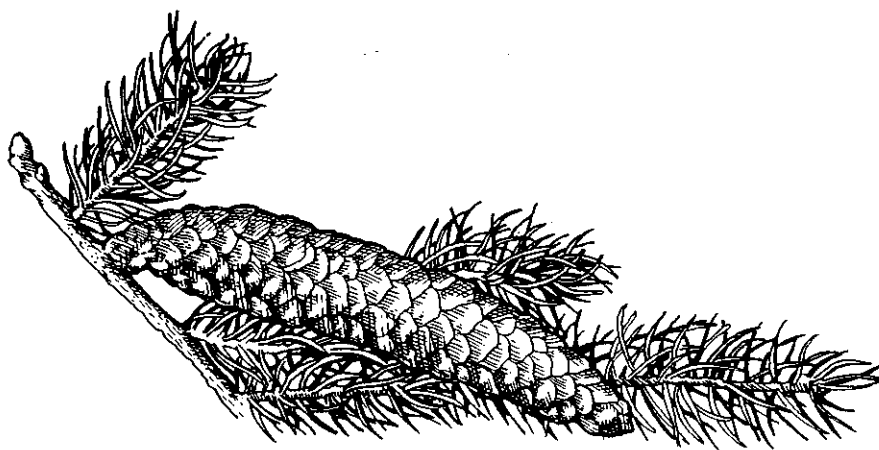
En una de les nostres profundes converses em va dir que pretenia deixar el seu ofici perquè ja n'estava fart d'embrutar-se les mans i a més, hi havia molta competència. El Peter havia pensat en retirar-se i, amb els quatre duros que havia arreplegat durant la seva carrera, anar al camp i tenir una casa i un jardí propis.

A mi no em semblava bé la seva idea. Ell era un noi amb molt de futur i així li vaig fer saber.

Dies després vaig marxar cap a Austràlia per motius professionals i no vaig veure el Peter fins al cap d'un any i escaig de l'última conversa sostinguda. Havia seguit, però la seva trajectòria amb interès; durant la meua absència va assassinar quinze noies i en va violar cinc més. Em sentia orgullosa d'ell.

De retorn a Londres, vaig intentar fer-li un truc a la seva suite del Ritz però em van dir que havia marxat sense dir res a ningú. Al cap d'un mes, més o menys, em van informar de la seva mort. No em va saber gaire greu la veritat, sempre m'havia ensumat que aquell noi no les tenia totes. Ara que els meus fills ja són grandets, els parlo del seu pare com un pobre infeliç que no va saber gaudir de la vida i no va ser prou llest per convertir-se en l'home més cercat per Scotland Yard.

Mª ÀNGELS JULIA

En Pep era un estudiant de Cou, portava el cabell curt i força engominat de manera que li quedaven els pèls drets i les seves idees de bomber retirat, es deixaven entreveure a l'altre costat del pèl.

S'identificava amb la moda texana, la veritat però és que... qui no ho feia?

Normalment anava a totes les classes, tret d'algun dia que tenia les idees entre-girades. Manifestava un cert interès pel temari de literatura i molt en especial pels llibres que l'acompanyaven i que sens dubte calia llegir. Els devorava ràpidament sense que li produïssin cap mena d'indigestió, ho trobava emocionant, l'existencia-lisme del Baroja l'excitava, la narrativa del Cela l'emocionava i el Valle-Inclán el feia embogir.

Al seu voltant sempre passaven anècdotes divertides, la seva tasca era molt en-rotllada, eren vuit: cinc nois i tres noies, ara però només eren set ja que un dels components masculins, era a l'hospital com a conseqüència d'ingerir una antolo-gia del Jiménez, deia que no es podien tolerar les seves bajanades: per ell la «g» era la «g» i havia de seguir així, i no era gens estètic presentar un escrit amb tinta viole-ta i menys encara amb tinta verda; per aquestes i per altres raons de pes, va empas-sar-se l'antologia. La colla confiava en que serien pocs els dies que li quedaven, aprofitaren però per enviar-li un ramet de violetes amb quatre fulles de menta, la seva habitació, ja semblava la d'una partera.

Igual que els matrimonis, les colles també tenen els seus moments crítics, aquesta era realment un «xurro» quan els efectes dels examens queien com a male-diccions sobre les seves personetes. Especialment aquell any, els professors estaven disposats a fer passar la gent per la guillotina i només deixar passar aquells que en-tonessin el cant de la senyera a la perfecció, es veu que a les aules on es realitzaven les proves de selectivitat hi havia massa «bestiar». Així els va anar... ja estaven a punt d'obrir un negoci de carbasses quan de sobte en Pep va tenir una brillant idea.

Si el Larra va buidar-se el cap d'un tret davant del seu preciós mirall imitant uns romàntics anteriors, no estaria gens malament que ells practiquessin un suïcidi col·lectiu, a l'estil de l'estel il·luminat, a base d'esnifades de fum de braser, de ben segur que en Valle estaria content de veure la seva idea feta realitat.

Ei, i vosaltres seríeu els afortunats de cobrar el bitllet de loteria... però tu no ploris que acaba en 5 i et tornaran les peles.

SARA LLADONOSA

«ESTIMAT I. B. JOAN ORÓ:»

Jo sóc una estudiant de C.O.U. i suposo, ja dic suposo, que aquest any serà el darrer a l'Institut Joan Oró. Han estat cinc curts cursos, cinc perquè l'any passat en teoria havia d'haver acabat, però les coses trontollaren una mica... Sempre in-tento no pensar en el moment que sabia que això succeiria. Realment és un dels

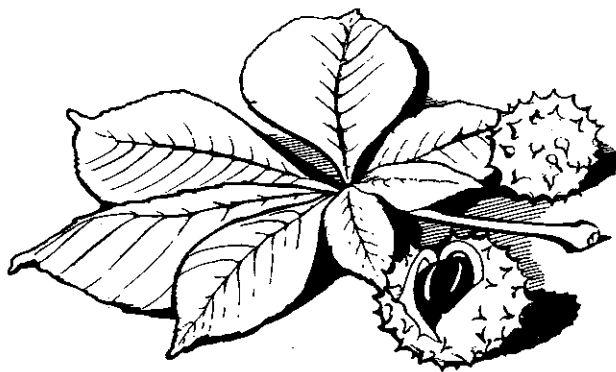
moments més durs de la meua vida. Potser si tu que m'estàs llegint fas primer o segon o tercer de B.U.P., creuràs que no n'hi ha per tant, que en faig un gra massa. No és cert. Venir quasi cada dia, passar milers d'hores fent veure que escoltes, que entens, que agafes apunts, que en fi, les classes són el més important que pots fer en aquells instants..., tot i encara més, queda molt al fons de tu mateix. I ara, de cop i volta, deixar-ho. És fort. Aquí, hi has trobat un ritme de vida, monòton de vegades, però un ritme. I no solament un ritme, sinó gent, infinit de gent. Gent que esdevé grans amics, i l'altra que no, segueix essent gent coneguda. No ets ni de bon tros el mateix quan entres ni quan surts. Has evolucionat, madurat, t'has fet persona.

Recordo amb molta gràcia el meu primer dia. Tenia por. No sabia amb què i qui em trobaria. Era un canvi brusc i no em creia prou forta com per afrontar-lo. Va ser més fàcil del que em pensava. El perquè és comprensible. Tots, més o menys, estaven esglaiats pel que podia ser. I ara, passarà una cosa semblant si emprenc el camí cap a la Universitat, però amb una diferència: abans era un criatura i ara un ser madur.

Enyoraré tots els racons que conec pam a pam, el bar de la senyora Sole (Un cafè con leche, sra. Sole!), el trobar a l'entrada el sr. Guijarro amb la seva atenta mirada, els passadissos foscos, la mala olor de l'aula de Física i Química... Però sobretot la gent. Nosaltres i per què no, els professors, aquell humor tan seu del Salvador, l'encant d'un Carles Badia, l'histerisme de..., la seductora mirada del Ramon, etc., etc.

Ara només em queda acomiadar-me i girar cua. I és que «cualquier tiempo pasado fue mejor»...

M. R. G.

OTOÑO DORADO

Es una mañana de otoño...

El río discurre plácidamente y unas aves acuáticas se mueven por él, yendo de un lado para otro, lanzando unos chillidos intermitentes, como si se comunicaran entre ellas... Más allá, una garza extiende perezosa sus alas, invitando a otra que está cerca, a que la siga en su vuelo.

Es una mañana de otoño...

El cielo azul, está salpicado de nubes blancas que semejan pedazos de algodón flotando en el espacio... Es un día alegre, dorado y parece que nada pueda turbar la placidez que se respira por doquier.

Es una mañana de otoño...

Ayer llovió bastante y, al asomarme, he visto los árboles, antes poblados y verdes, casi desnudos de hojas. El césped está totalmente cubierto con las hojas amarillas: forman un bello contraste con el verdor intenso de los parterres, ayer limpios y hoy alfombrados por esas hojas grandes, limpias, lavadas por la lluvia... De vez en cuando, al volver a soplar el viento, van cayendo lentamente las últimas que aún pendían de los árboles. El aire, travieso, juega con ellas. Es como si se recrearan en este bonito juego, consciente de su fuerza y su poder, al traerlas y llevarlas, soplando, unas veces con fuerza y vigor y otras, en un susurro suave, blando, que apenas las mueve, como si quisiera acariciarlas.

Es una mañana de otoño...

Por encima de mi cabeza, pasan raudas, unas palomas grises y blancas que se pierden a lo lejos. Parecen que fueran a buscar nuevos horizontes, nuevos lugares; aunque sé que volverán pronto, pues tienen aquí sus nidos y ellas no se alejarán tan fácilmente de la ciudad ni por el otoño ni más tarde por el invierno.

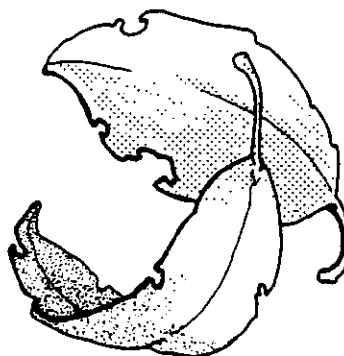
Unos gorriones, en vuelos cortos, se posan en el suelo y escarban con sus picos en la tierra húmeda. Están buscando algo de comida para poder seguir subsistiendo. Son muy bonitos en su sencillez y sus breves trinos ponen una nota alegre en el ambiente otoñal.

Es una mañana de otoño...

A pesar de ello, el aire es limpio, alegre, puesto que el agua de la lluvia caída hace que sea más fácil respirar. Aspiras profundamente y huele a tierra mojada... Es un aroma, que no un simple olor... Un aroma de mil matices que están ocultos bajo la tierra... Huele a vida, a pureza y hay que respirar muy hondo para captar todo esto que nos brinda la Naturaleza.

Es una mañana de otoño...

El aire sigue soplando y al chocar con las cosas, forma una cancioncilla... Pienso que, efectivamente, el otoño está lleno de encanto, de poesía, de una belleza vieja que sin embargo te deja descubrir algo nuevo cada año. Algo nuevo de esta estación que a muchos les parece triste, inquieta, nostálgica... Sí, nostálgica, pero también llena de una belleza misteriosa. De esa belleza que la Naturaleza, con su mano inteligente, pone en cada estación del año, porque a este otoño dorado, hermoso, le seguirá un invierno frío, quizás más triste, pero hay que ir más lejos y pensar que, también a éste le seguirá una hermosa primavera, llena de ese resucitar, de ese renacer a la vida, los árboles, las plantas... de renovarse la tierra entera en su conjunto, para regalarnos con plantas, flores, frutos y sol... todo un incomparable regalo al que llegamos con el paso del tiempo, tras ese inolvidable, como muchos más, Otoño Dorado.

P. MESTRES

MÁGICA MELODÍA

Era una noche en la que el cielo estaba todo manchado de pequeñas esferas de luz y en la que la luna colgaba en un rincón del firmamento. El viento cantaba suavemente aquella canción, a la que llaman «brisa» y que hace bailar delicadamente las hojas de aquellos enormes seres que pueblan con nosotros la tierra.

Estábamos sentados en la cima de la larga escalinata que llega a la colina, donde había el antiguo cementerio. Una luna clara iluminaba nuestros rostros dándonos tonalidades de grises y blancos. Ahí arriba, el viento era más fresco que en el valle, y por eso ambos cuerpos se pegaban suavemente uno contra el otro. Mi cabeza descansaba sobre su gran hombro y él con mucha delicadeza, con las manos frías acariciaba mi pelo, sus brazos rodeaban mi cuerpo, protegiéndolo del frescor que traía el aire. Ninguna palabra salía de nuestras bocas, tan solo una mirada y eran nuestros ojos los que hablaban.

Con un rayo de luna que descendía desde el cielo, podíase ver iluminado en un rincón las ruinas de un viejo templo, de donde salía una melodía que parecía ser interpretada por alguna persona misteriosa.

A la mañana siguiente, como de costumbre, el despertador sonó a las 6:30. Me levanté, almorcé y me fuí a correr por la larga carretera que pasa por detrás de la colina. Aquella mañana el sol aún no había salido; me detuve, me senté en una gran piedra que quedaba junto a la carretera y observé como nacía el sol, pero nuevamente y recordando la noche anterior, oí otra vez aquella canción; esta vez la voz estaba más cerca y me pareció que era la de un hombre.

La noche cubrió otra vez el cielo y él de nuevo vino a buscar. Nos fuimos a la vieja cueva que cubría la cascada de Cibela, con su transparente cortina de agua. Nuestros ojos podía observar cómo cada lágrima de agua era iluminada por aquel rayo de luna inmenso, y que hacía que cada pequeña lágrima reflejara dentro de la cueva el brillo de cualquier estrella que colgase del cielo. El rumor del agua y el viento, al deslizarse entre las ramas de los árboles, hizo volver a mis oídos aquella canción; esta vez no supe contenerme y eché a correr hacia donde me pareció oír la voz.

Recorrí el interminable valle, observando cada rincón y ángulo, pero nadie aparecía.

Los días pasaban y sólo vivía pensando en aquella canción. La soledad se apoderó de mí; y sólo vivía afligida por no saber de esa voz. De pronto, una mañana, me levanté sobresaltada, me había parecido oír de nuevo la voz; transcurridos unos segundos, en la habitación apareció la silueta de un majestuosos hombre, mis ojos no daban crédito a esa escena, el hombre sólo pronunció dos frases:

- Soy yo, el vano fantasma que oyes entonar esa melodía interminable.
- Soy un amor imposible, el espía de tus sueños y fantasías, sólo vivo en ellos.

A partir de ese instante entendí que mi vida no servía ya para nada si él no le daba sentido alguno y sin poder estar a su lado, ya que desde hacía tiempo todos mis actos los hacía por él. Entonces entré en un sueño profundo, quedando hibernada para siempre, separada del mundo de los mortales y pasando al de los espectros y fantasmas, para poder así estar eternamente junto a él.

RIMA

Recuerdo aquellas tardes,
tu mirada de fuego,
y tus cálidas manos
rodeando mi cuerpo.

Recuerdo aquellas noches,
mi mano en tu cabello,
y tus hermosos labios
diciéndome: ¡Te quiero!

S. MANZANO

